

SADRŽAJ

Prvo poglavlje

OPŠTE KARAKTERISTIKE MOŽDANIH

ARTERIJA	1
MORFOLOŠKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE ARTERIJA MOZGA	1
VRSTE OGRANAKA MOŽDANIH ARTERIJA I NJIHOV ODNOS SA SUBARAHNOIDNIM PROSTOROM I PARENHIMOM MOZGA	4
GRAĐA ZIDA MOŽDANIH ARTERIJA	6
Tunica intima	6
Tunica media	7
Tunica adventitia	8
GRAĐA ARTERIOLA I KAPILARA	8
KRVNO-MOŽDANA BARIJERA	8

Drugo poglavlje

EMBRIONALNI RAZVOJ

MOŽDANIH ARTERIJA	9
OPŠTE KARAKTERISTIKE RAZVOJA VASKULARNOG SISTEMA	9
RAZVOJ ARTERIJSKOG SISTEMA RAZVOJ PERINEURALNOG I INTRANEURALNOG KAPILARNOG PLEKSUSA	10
RAZVOJ KAROTIDNOG, BAZILARNOG I VERTEBRALNOG SISTEMA	11
EMBRIONALNI RAZVOJ POJEDINIH KRANIJALNIH ARTERIJA	12
Arteria cerebri anterior	12
Arteria communicans anterior	12
Arteria cerebri media	12
Arteria choroidea anterior	13
Arteria communicans posterior	14
Arteria cerebri posterior	14
Arteria basilaris	14
Arteriae vertebrales	14
Cerebelarne arterije	14
Arteria ophthalmica	14
Arteria meningea media	14
Arteria maxillaris	15
PERZISTENTNE EMBRIONALNE ARTERIJE	15
Arteria trigemina primitiva persistens	16
Arteria otica (acustica) primitiva persistens	16

Arteria hypoglossica primitiva persistens	17
Arteria olfactoria primitiva persistens	17
Arteria stapedia primitiva	17
Arteria hyoidea primitiva	17
Arteria mandibularis primitiva	17

Treće poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

KIČMENE MOŽDINE	18
SEGMENTALNE ARTERIJE	18
Radikularne arterije	19
Radikulospinalne arterije	20
Regionalna distribucija	21
CERVIKALNI DEO KIČMENE MOŽDINE	21
TORAKALNI DEO KIČMENE MOŽDINE	22
LUMBOSAKRALNI DEO KIČMENE MOŽDINE	22
Adamkiewicz-eva arterija	23
Prednje longitudinalno arterijsko stablo	23
Arteria spinalis anterior	24
Zadnja longitudinalna arterijska stabla	25
Arteria spinalis posterior	25
Intraspinalni arterijski sistem	26
Pijalni plexus	27
Centralne (perforantne) arterije	27
VASKULARNE LEZIJE KIČMENE MOŽDINE	28

Četvrto poglavlje

ARTERIA VERTEBRALIS	30
MORFOLOŠKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	30
VARIJACIJE	30
GRANE	34
Meningealne grane	34
Arteria spinalis anterior	34
Arteria spinalis posterior	35
Rami medullares	35
Arteria cerebelli inferior posterior	35
KLINIČKA RAZMATRANJA	39

Peto poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

PRODUŽENE MOŽDINE	40
PREDNJE MEDULARNE ARTERIJE	40

LATERALNE MEDULARNE ARTERIJE	40
ZADNJE MEDULARNE ARTERIJE	41
VASKULARNE LEZIJE PRODUŽENE MOŽDINE	41

Šesto poglavlje

ARTERIA BASILARIS	44
MORFOLOŠKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	44
VARIJACIJE	44
GRANE	45
Arteria cerebelli inferior posterior	45
Arteria cerebelli inferior anterior	45
Arteria auditiva interna	48
Arteria cerebelli superior	49
Grane za pons	51
KLINIČKA RAZMATRANJA	52

Sedmo poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

PONSA	55
PREDNJE PONTINSKE ARTERIJE	55
LATERALNA GRUPA ARTERIJA	55
DORZALNE PONTINSKE ARTERIJE	57
VASKULARNE LEZIJE PONSA	57

Osmo poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

MALOG MOZGA	58
VASKULARIZACIJA KORE CEREBELUMA .	58
VASKULARIZACIJA JEDARA CEREBELUMA	62
KLINIČKA RAZMATRANJA	64

Deveto poglavlje

VASKULARIZACIJA MOŽDANIH

ŽIVACA	65
N. HYPOGLOSSUS	65
N. ACCESSORIUS	65
N. VAGUS	65
N. GLOSSOPHARYNGEUS	65
N. VESTIBULOCOCHLEARIS	65
N. FACIALIS	65
N. ABDUCENS	65
N. TRIGEMINUS	65
N. TROCHLEARIS	67
N. OCULOMOTORIUS	67
ODNOSI CEREBRALNIH ARTERIJA I MOŽDANIH ŽIVACA	67
N. hypoglossus	68
N. accessorius, n. vagus i n. glossopharyngeus	68
N. vestibulocochlearis i n. facialis	69
N. abducens	70
N. trigeminus	70
N. trochlearis	70
N. oculomotorius	70

Deseto poglavlje

ARTERIA CEREBRI POSTERIOR	72
PROKSIMALNI SEGMENT (P ₁)	72
Varijacije	72
Grane	73
Interpedunkularne (talamoperforantne) grane .	73

Mamilarne grane	76
Kolikularna arterija	76
DISTALNI SEGMENT (P ₂ i P ₃)	77
Grane	79
Pedunkularne grane	82
Arteria mesencephalothalamica	82
Talamogenikulatne arterije	82
Zadnja medijalna horoidna arterija	83
Zadnja lateralna horoidna arterija	85
Rostroparahipokampalna arterija	86
Hipokampalne arterije	86
Arteria temporalis anterior	87
Arteria temporalis media	87
Arteria temporalis posterior	87
Arteria temporalis communis	88
Arteria parietooccipitalis	88
Arteria calcarina	90
Arteria gyri lingualis	91
Arteria splenialis	91
KLINIČKA RAZMATRANJA	92

Jedanaesto poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

MEZENCEFALONA	95
PREDNJE ARTERIJE MEZENCEFALONA ...	95
LATERALNE ARTERIJE MEZENCEFALONA	97
ZADNJE ARTERIJE MEZENCEFALONA ...	97
VASKULARIZACIJA PRETEKTALNOG PODRUČJA	97
VASKULARNE LEZIJE MEZENCEFALONA .	98

Dvanaesto poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

DIJENCEFALONA	100
VASKULARIZACIJA EPITALAMUSA	100
VASKULARIZACIJA METATALAMUSA	100
VASKULARIZACIJA TALAMUSA	101
VASKULARNE LEZIJE TALAMUSA	103

Trinaesto poglavlje

ARTERIA CAROTIS INTERNA	105
MORFOLOŠKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	105
Cervikalni segment (C₁)	105
Petrozni segment (C₂)	106
Kavernozni segment (C₃)	108
Supraklinoidni segment (C₄)	111
KLINIČKA RAZMATRANJA	111

Četrnaesto poglavlje

ARTERIA COMMUNICANS POSTERIOR ...	112
MORFOLOŠKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	112
GRANE	112
KLINIČKA RAZMATRANJA	116
WILLIS-ov ARTERIJSKI KRUG	116

Petnaesto poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

HIPOTALAMUSA	118
ROSTRALNE ARTERIJE HIPOTALAMUSA ...	118
SREDNJA GRUPA ARTERIJA HIPOTALAMUSA	118

KAUDALNE ARTERIJE HIPOTALAMUSA . . .	122
ARTERIJSKE ANASTOMOZE	123
VASKULARNE LEZIJE HIPOTALAMUSA . . .	123

Šesnaesto poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA

HIPOFIZE	124
ARTERIA HYPOPHYSIALIS INFERIOR	124
ARTERIA HYPOPHYSIALIS SUPERIOR	125
ARTERIAE TUBEROINFUNDIBULARES	127
HIPOTALAMO-HIPOFIZNI PORTALNI SISTEM	127
Primarni kapilarni pleksus	127
VASKULARNE LEZIJE HIPOFIZE	127
Apopleksija hipofize	127

Sedamnaesto poglavlje

ARTERIA CHOROIDEA ANTERIOR	129
MORFOLOŠKE I TOPOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	130
GRANE	133
KLINIČKA RAZMATRANJA	134

Osamnaesto poglavlje

ARTERIA CEREBRI ANTERIOR	136
PROKSIMALNI SEGMENT (A ₁)	136
Varijacije	136
Grane	137
Rami optici	139
Rami hypothalamici	139
Rami olfactorii	139
Leptomeningealne grane	140
Perforantne arterije	140
Heubner-ova rekurentna arterija	141
Arteria cerebri media accessoria	142
ARTERIA COMMUNICANS ANTERIOR	142
Varijacije	143
Grane	143
DISTALNI SEGMENT (A ₂)	145
Varijacije	147
Grane	149
Arteria orbitofrontalis medialis	149
Arteria frontopolaris	149
Arteria callosomarginalis	149
Arteria frontalis interna anterior	149
Arteria frontalis interna media	149
Arteria frontalis interna posterior	150
Arteria pericallosa	150
Arteria paracentralis	151
Arteria parietalis superior	151
Arteria precunea	152
Arteria pericallosa posterior	152
KLINIČKA RAZMATRANJA	152

Devetnaesto poglavlje

ARTERIA CEREBRI MEDIA	
154 PROKSIMALNI SEGMENT (M ₁)	154
Varijacije	154
Grane	156
Rano račvanje	156
Rano grananje	156
Perforantne grane	158
INSULARNI SEGMENT (M ₂)	160
Završno račvanje	161

Grananje završnih stabala	163
OPERKULARNI SEGMENT (M ₃)	163
Insulo-operkularne arterije	165
KORTIKALNI SEGMENT (M ₄)	166
Leptomeningealne grane	166
Arteria orbitofrontalis laterialis	166
Arteriae prefrontales	167
Arteria precentralis	168
Arteria centralis	168
Arteria parietalis anterior	169
Arteria parietalis posterior	170
Arteria gyri angularis	170
Arteria temporooccipitalis	170
Arteria temporalis posterior	171
Arteria temporalis media	171
Arteria temporalis anterior	171
Arteria temporopolaris	171
KLINIČKA RAZMATRANJA	171

Dvadeseto poglavlje

ARTERIJSKA VASKULARIZACIJA VELIKOG MOZGA	175
VASKULARIZACIJA KORE MOZGA	175
Pijalna arterijska mreža	175
Pijalne anastomoze	177
Penetrantne (intrakortikalne) arterije	177
VASKULARIZACIJA CENTRALNIH DELOVA HEMISFERE	178
Vaskularizacija kapsule interne	178
Vaskularne lezije kapsule interne	180
Vaskularizacija bazalnih ganglija	181
Vaskularne lezije bazalnih ganglija	181

Dvadesetprvo poglavlje

REGULACIJA CEREBRALNOG PROTOKA KRVI	
I KOLATERALNA CIRKULACIJA MOZGA	183
REGULACIJA CEREBRALNOG PROTOKA KRVI	183
KOLATERALNA CIRKULACIJA MOZGA	183
Cervikalne anastomoze	184
Anastomoze između potključne i vertebralne arterije	184
Anastomoze između potključne i spoljne karotidne arterije	184
Anastomoze između spoljne karotidne i vertebralne arterije	184
Anastomoze između grana spoljnih karotidnih arterija	184
Ekstrakranijalne anastomoze	184
Anastomoze između grana spoljnih karotidnih arterija	184
Ekstrakranijalno-intrakranijalne anastomoze	184
Anastomoze u predelu orbite	186
Anastomoze u nosnoj duplji	186
Anastomoze u bubnoj duplji	186
Intrakranijalne ekstracerebralne anastomoze	186
Anastomoze između intrakranijalnih i cerebralnih arterija	186
Cerebralne anastomoze	186
Willis-ov krug	186
Bilateralne anastomoze	186
Leptomeningealne anastomoze	186
ANASTOMOZE IZMEĐU SPINALNIH ARTERIJA	187

ANASTOMOZE U OBLASTI A.-E VERTEBRALIS	187
ANASTOMOZE U OBLASTI A.-E BASILARIS	187
ANASTOMOZE U OBLASTI A.-E CEREBRI POSTERIOR	187
ANASTOMOZE U OBLASTI A.-E COMMUNICANS POSTERIOR	187
ANASTOMOZE U OBLASTI A.-E CHOROIDEAE ANTERIOR	187

ANASTOMOZE U OBLASTI A.-E CEREBRI ANTERIOR	187
ANASTOMOZE U OBLASTI E.-E CEREBRI MEDIÆ	188
LITERATURA	189
INDEKS	194